

लक्ष्मी अँग्रो प्रोसेसिंग को-ऑप. सोसायटी लि., रुकडी ता. हातकणंगले जि. कोल्हापूर या संस्थेस राष्ट्रीय सहकारी विकास निगम योजनेअंतर्गत रा.स.वि.नि. कर्ज व भागभांडवल मंजूर करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सहकार, पणन व वस्त्रोदयोग विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : प्रक्रिया-११०८/प्र.क्र.६१/१-स
मंत्रालय विस्तार, मुंबई-४०० ०३२.
दि. २३ मार्च, २०२१.

वाचा:-

- १) शासन निर्णय सहकार, पणन व वस्त्रोदयोग विभाग क्र: प्रक्रिया-११२००४/प्र.क्र. १६२(अ)/१-स, दि. १२.१०.२००७.
- २) रा.स.वि.नि. नवी दिल्ली यांचे पत्र क्र.NCDC:३-४७/२०१८-FG/२६४/SA८०१६५, दि. १९.०२.२०१९
- ३) शासन निर्णय समक्रमांक दि.२५.०२.२०१९
- ४) शासन निर्णय समक्रमांक, दि.०८.०३.२०१९
- ५) पणन संचालनालयाचे पत्र क्र. पणन-२/कृउप्र/लक्ष्मी अँग्रो/रुकडी/कोल्हापूर/रक्कम समर्पित/२०२०./३९२८, दि.२५.११.२०२०.
- ६) वित्त विभाग परिपत्रक क्र.अर्थसं-२०२०/प्र.क्र.६४/अर्थ-३, दि.१५.०३.२०२१

प्रस्तावना:-

लक्ष्मी अँग्रो प्रोसेसिंग को-ऑप. सोसायटी लि., रुकडी ता. हातकणंगले जि.कोल्हापूर या संस्थेमार्फत भात या पीकावर प्रक्रिया करण्याचा प्रकल्प उभारण्यात येत असून, राज्यातील शेतकऱ्यांनी उत्पादित केलेल्या शेतमालाला योग्य भाव मिळावा म्हणून सहकारी संस्थांना १:९ या प्रमाणात शासकीय भागभांडवल देण्याबाबत मंत्रिमंडळाने घेतलेल्या निर्णयाच्या अनुषंगाने या प्रकल्पाची वितीय सहाय्यासाठी राष्ट्रीय सहकारी विकास निगमाकडे शिफारस करण्यात आलेली होती. राष्ट्रीय सहकारी विकास निगमाने त्यांच्या संदर्भाधीन क्र.२ येथील दि.१९.०२.२०१९ च्या पत्रान्वये सदर प्रकल्पास खालील आकृतीबंधानुसार किंमत रु.३९५.९० लाख इतके अर्थसहाय्य मंजूर करण्यास मान्यता दिलेली आहे.

(रु. लाखात)

अ.क्र.	तपशिल	टक्केवारी	आर्थिक आकृतिबंध
१	राज्य शासनाच्या हमीवर रा.स.वि.नि. किंवा इतर वितीय संस्थेकडून कर्ज	६०%	२३७.०६
२	रा.स.वि.नि. कडून शासनास गुंतवणूक कर्ज तथा शासनाकडून संस्थेस भागभांडवल	३६%	१४२.२४
एकूण:-		९६%	३७९.३०
३	संस्थेचे स्वभागभांडवल	०४%	१५.८०
एकूण:-		१००%	३९५.९०

तदनुषंगाने संस्थेस संदर्भ क्र.४ येथील दि.०८.०३.२०१९ च्या शासन निर्णयान्वये रा.स.वि.नि. कर्ज (६४२५ ०३१३) रु.५९,२७,०००/- (रु.एकोणसाठ लाख सत्तावीस हजार फक्त) व रा.स.वि.नि. भागभांडवल (४४२५ ०२९४) रु.३१,५७,०००/- (रु. एकतीस लाख सत्तावन्न हजार फक्त) असे एकूण रु.९०,८४,०००/- (रु. नव्वद लाख चौ-चारेंशी हजार फक्त) एवढे अर्थसहाय्य सन २०१८-१९ या वर्षातील तरतुदीमधून वितरित करण्यास मान्यता देण्यात आली होती. तथापि, तांत्रिक कारणामुळे संस्थेकडून विहीत केलेल्या अटीची पूर्तता न झाल्याने संस्थेस सदरच्या मंजूर अर्थसहाय्याच्या रक्कमेची उचल करता आली नाही. सदर अर्थसहाय्याची रक्कम पणन संचालनालयाकडून शासनखाती समर्पित करण्यात आली आहे. त्यामुळे

संदर्भाधीन क्र.०४ येथील दि.०८.०३.२०१९ चा शासन निर्णय रद्द करण्याची बाब आणि त्या अनुषंगाने प्रस्तुत संस्थेने वर नमूद केलेले अर्थसहाय्य पुनश्च: मंजुर करण्याबाबतची मागणी व पणन संचालनालयांकडून प्राप्त माहिती विचारात घेता सदर संस्थेस रा.स.वि.नि. कर्ज रु.४०,८५/- लक्ष व रा.स.वि.नि. भागभांडवल रु. ११.००/- लक्ष असे एकूण रु.५१.८५/- लक्ष एवढे अर्थसहाय्य चालू आर्थिक वर्षातील मंजुर तरतूदीतून वितरित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. याबाबत शासन पुढीलप्रमाणे आदेश देत आहे.

शासन निर्णय:-

लक्ष्मी अँग्रो प्रोसेसिंग को-ऑप. सोसायटी लि., रुकडी ता. हातकणंगले जि.कोल्हापूर या संस्थेस सन २०१८-१९ या वर्षात मंजुर केलेल्या अर्थसहाय्याबाबतचा संदर्भाधीन क्र.०४ येथील दि.०८.०३.२०१९ चा शासन निर्णय रद्द करण्यात येत आहे. तसेच या शासन निर्णयाद्वारे लक्ष्मी अँग्रो प्रोसेसिंग को-ऑप. सोसायटी लि., रुकडी ता. हातकणंगले जि. कोल्हापूर या संस्थेस उपरोक्त आकृतीबंधात दर्शविण्यात आल्यानुसार रा.स.वि.नि. कर्ज (६४२५ ०३१३) रु.४०,८५,०००/- (रु. चाळीस लाख पंचाँशी हजार फक्त) व रा.स.वि.नि. भागभांडवल (४४२५ ०२९४) रु. ११,००,०००/- लाख (रु. अकरा लाख फक्त) असे एकूण रु.५१,८५,०००/- (रु. एकावन्न लाख पंचाँशी हजार फक्त) वितरित करण्यास मंजूरी देण्यात येत आहे.

०२. कर्जाच्या परतफेडीच्या अटी व शर्ती राष्ट्रीय सहकारी विकास निगमाच्या दि. १९.०२.२०१९ रोजीच्या मंजूरी आदेशाप्रमाणे राहतील. तसेच संस्थेस आतापर्यंत मंजूर झालेल्या रक्कमेएवढया किमतीची संस्थेची मालमत्ता तारण ठेवण्याची व त्या मालमत्तेवर शासनाचा बोजा चढविणे तसेच, आता संस्थेस वितरीत करण्यात येत असलेल्या रक्कमेच्या २० टक्के इतक्या रक्कमेची संचालकाकडून वैयक्तिक मालमत्तेचे तारण गहाण लिहून घेणे बंधनकारक राहिल. सदर प्रकल्पाची उभारणी झाल्यानंतर (१ वर्षाच्या आत) व संस्थेकडून उत्पादन सुरु झाल्यानंतर ६ महिन्यानंतर लगेचच शासन अर्थसहाय्याची परतफेड विहीत कालमर्यादेत नियमितपणे करण्यात येईल. याबाबतचे हमीपत्र संस्थेकडून स्टॅम्प पेपरवर आवश्यक त्या उचित प्राधिकाऱ्यामार्फत AFFIRM व SWEAR करून घेण्यात यावे. त्याशिवाय सदर मंजूर अर्थसहाय्य संस्थेस वितरित करण्यात येऊ नये. या अटीची पूर्तता झाली किंवा कसे याबाबतची खात्री संचालक (पणन) यांनी करावी व मगच निधी वितरीत करण्यात यावा.

०३. या शासन निर्णयाद्वारे मंजूर करण्यात आलेल्या उक्त रकमांचे आहरण करून वरील परिच्छेद ०२ वरील अटीची पूर्तता करून लक्ष्मी अँग्रो प्रोसेसिंग को-ऑप. सोसायटी लि., रुकडी ता. हातकणंगले जि. कोल्हापूर या संस्थेला अर्थसहाय्य वितरित करण्याकरिता लेखाधिकारी, पणन संचालक कार्यालय/पणन संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना “आहरण व संवितरण अधिकारी” व पणन संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना “नियंत्रण अधिकारी” म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. या शासन निर्णयाद्वारे मंजूर करण्यात आलेल्या स्वतंत्र लेखाशीर्षाखालील रकमा जिल्हा कोषागार अधिकार, पुणे येथून आहरित करून संस्थेस वितरित करण्याची कार्यवाही आहरण व संवितरण अधिकारी तसेच नियंत्रण अधिकारी यांनी करावी. त्यास अनुसरून रा.स.वि.नि. कर्ज (६४२५ ०३१३) रु.४०,८५,०००/- (रु.चाळीस लाख पंचाँशी हजार फक्त) व रा.स.वि.नि. भागभांडवल (४४२५ ०२९४) रु.११,००,०००/- (रु. अकरा लाख फक्त) असे एकूण रु.५१,८५,०००/- (रु. एकावन्न लाख पंचाँशी हजार फक्त) इतक्या रकमेचे स्वतंत्र धनादेश ,

“लक्ष्मी अँग्रो प्रोसेसिंग को-ऑप. सोसायटी लि., रुकडी ता. हातकणंगले जि. कोल्हापूर”

“LAXMI AGRO PROCESSING CO-OP. SOCIETY LTD.,RUKDI,
TAL.HATKANANGALE, DISTRICT KOLHAPUR.”

च्या नावाने काढून वितरित करण्यात यावेत.

०४. लक्ष्मी अँग्रो प्रोसेसिंग को-ऑप. सोसायटी लि., रुकडी ता. हातकणंगले जि. कोल्हापूर या संस्थेस शासनाच्या व निगमाच्या भागभांडवलाच्या/कर्जाच्या नेहमीच्या अटी व शर्ती (त्यात काही सुधारणा/बदल असल्यास त्यासह) बंधनकारक राहतील.

०५. वरीलप्रमाणे मंजूर केलेला खर्च

अ) रा.स.वि.नि. कर्ज (६४२५ ०३१३) या लेखाशीर्षाखाली रु.४०,८५,०००/- (रु. चाळीस लाख पंच्याएँशी हजार फक्त) चा खर्च “मागणी क्र. व्ही.-५,६४२५- सहकारासाठी कर्ज, (००)(१०८) इतर सहकारी संस्थांना कर्ज, (०२) सहकारी प्रक्रिया संस्था पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना, (०२)(०१) सहकारी शेती प्रक्रिया संस्थांना कर्ज (राष्ट्रीय सहकारी विकास महामंडळ)(कार्यक्रम) (६४२५ ०३१३) ५५- कर्ज व आगाउ रकमा” या लेखाशीर्षाखाली सन २०२०-२१ च्या मंजूर अनुदानातून भागविण्यात यावा.

ब) रा.स.वि.नि. भागभांडवल (४४२५ ०२९४) या लेखाशीर्षाखाली रु.११,००,०००/- (रु.अकरा लाख फक्त) चा खर्च “मागणी क्र. व्ही.-३,४४२५- सहकारावरील भांडवली खर्च, (००)(१०८) इतर सहकारी संस्थांमधील गुंतवणूका, (०२) सहकारी संस्करण संस्था पंचवार्षिक योजनांतर्गत- योजना, राज्य योजनांतर्गत योजना (००)(०२) कृषि संस्करण संस्थेला (राष्ट्रीय सहकार विकास महामंडळ) (४४२५ ०२९४)-३२- अंशादाने” या लेखाशीर्षाखाली सन २०२०-२१ च्या मंजूर अनुदानातून भागविण्यात यावा.

०६. सदरच्या रकमेचा विनियोग संस्था आवश्यक त्याच बाबींकरिता करीत आहे, याबाबतचे नियंत्रण पणन संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी ठेवावे व याबाबतचा अहवाल शासनास वेळोवेळी सादर करण्यात यावा. त्याचप्रमाणे पणन संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे व जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, कोल्हापूर यांनी संस्थेच्या कामकाजावर आणि विहीत वेळेत प्रकल्प उभारणी करण्यात येत आहे, यावर लक्ष ठेवावयाचे आहे. संस्थेच्या कामाच्या प्रगतीचा तिमाही अहवाल जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, कोल्हापूर यांनी पणन संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना सादर करावा. पणन संचालक यांनी सदर अहवाल तपासून परस्पर राष्ट्रीय सहकारी विकास निगम, नवी दिल्ली व क्षेत्रीय कार्यालय, पुणे यांना न चुकता दर तीन महिन्यांनंतर सादर करावा व त्याची प्रत शासनास पाठवावी. जेणेकरून निगमाकडून शासनास रक्कमेची प्रतिपूर्ती लवकरात लवकर होऊ शकेल. जर या कामी संस्थेकडून कुचराई झाल्यास अर्थसहाय्याची एकरक्कमी वसुली करण्याचे अधिकार शासनाकडे राहतील.

०७. या प्रकल्प खर्चामध्ये वाढ झाल्यास सदर वाढीव किंमत संस्थेने स्वबळावर उभी करावयाची आहे. वाढीव प्रकल्प किंमतीमध्ये शासनाच्या कोणताही अर्थसहाय्याचा सहभाग असणार नाही, याची संस्थेने नोंद घ्यावी.

०८. महाराष्ट्र अर्थसंकल्प नियमपुस्तिका, नियम १४८ व १५३ अन्वये शासनाने दिलेली कर्ज व त्यावरील व्याजाची वेळचेवेळी वसुली नियमितपणे केली जात आहे व त्या सरकारी लेख्यात यथोचितरित्या जमा केल्या जात आहेत. यावर संनियंत्रण ठेवण्याची जबाबदारी विभागीय नियंत्रक अधिकाऱ्याची आहे. तसेच, दिलेल्या कर्जासंबंधीचे अभिलेख संकलित करणे, लेखे अद्यावत ठेवणे आणि त्या संदर्भातील इतर आवश्यक कार्यवाही करणे ही जबाबदारी देखील संबंधित अधिकाऱ्यांची राहील.

९. हे आदेश वित्त विभागाचे वाचामधील क्रमांक ६ मध्ये उल्लेख केलेल्या शासन परिपत्रकानुसार तसेच वित्त विभागाचा अनौपचारीक संदर्भ क्र.अनौसं १६०/२०२१, व्यय-२,दि.१८.०३.२०२१ अन्वये मान्यता दिल्यानुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

१०. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२१०३२३१५००५५२१०२ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(रामदास कोळेकर)
कार्यासन अधिकारी महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. मंत्री (सहकार व पणन) यांचे खाजगी सचिव
२. मा.राज्यमंत्री (पणन) यांचे खाजगी सचिव
३. महालेखापाल-१ (लेखा परिक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई.
४. महालेखापाल-१ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, मुंबई.
५. महालेखापाल-२ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, नागपूर.
६. महालेखापाल-२ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, नागपूर.
७. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
८. निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई.
९. जिल्हा कोषागार अधिकारी, पुणे.
१०. व्यवस्थापकीय संचालक, राष्ट्रीय सहकारी विकास निगम, ४, सिरी इन्स्टिट्युशनल एरिया, हौज खास, नवी दिल्ली- ११००१६.
११. प्रादेशिक संचालक, राष्ट्रीय सहकारी विकास निगम, ५, बी.जे.रोड, पुणे-१.
१२. सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
१३. पणन संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
१४. कक्ष अधिकारी, नियोजन विभाग (कार्या.१४३१) मंत्रालय, मुंबई.
१५. कक्ष अधिकारी, वित्त विभाग (व्यय-२)/(अर्थसंकल्प-१३), मंत्रालय, मुंबई.
१६. जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, कोल्हापूर.
१७. लेखाधिकारी, पणन संचालनालय, म.रा. पुणे-१.
१८. अवर सचिव (१७-स), सहकार, पणन व वस्त्रोदयोग विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
१९. अध्यक्ष, “लक्ष्मी अँग्रो प्रोसेसिंग को-ऑप. सोसायटी लि., रुकडी ता. हातकणंगले जि. कोल्हापूर”
२०. निवडनस्ती (१-स).

*****